

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 19.07.1999
KOM(1999) 371 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET,
EUROPAPARLAMENTET OCH EKONOMISKA
OCH SOCIALA KOMMITTÉN**

Undersökning om föräldrakontroll av TV-sändningar

INLEDNING

I artikel 22b.2 av det ändrade direktivet "Television utan gränser"¹ åläggs kommissionen att utföra en undersökning av eventuella för- och nackdelar med ytterligare åtgärder i syfte att underlätta för föräldrar eller vårdnadshavare att kontrollera de program som underåriga får se. I enlighet med direktivet skall undersökningen bl.a. omfatta det önskvärda av att

- det ställs krav på att nya TV-apparater förses med har sådan teknisk utrustning att föräldrar eller vårdnadshavare har möjlighet att spärra vissa program,
- det upprättas lämpliga bedömningsmetoder²,
- främja politik för familjens TV-tittande och andra åtgärder för utbildning och medvetandegörande,

samtidigt som erfarenheter på detta område i och utanför Europa skall beaktas och åsikter från berörda parter inhämtas, t.ex. programföretag, producenter, lärare, mediaspecialister och berörda sammanslutningar.

Kommissionen var rättsligt förpliktigad att genomföra undersökningen, och denna förpliktelse har nu fullgjorts. Föreliggande meddelande har till syfte att redovisa undersökningens viktigaste resultat och rekommendationer, samt kommissionens första reaktioner.

BAKGRUND

Efter ett öppet anbudsförfarande tilldelades Oxfords universitets *Centre for Socio-legal Studies* kontraktet för undersökningen den 24 juli 1998. Slutrapporten offentliggjordes på World Wide Web den 19 mars 1999.³ Kommissionen är mycket nöjd med undersökningens höga kvalitet, och anser den vara ett viktigt debattinlägg och ett betydelsefullt bidrag till ökad kunskap om skydd av underåriga och om televisionssändningar.

Kommissionen fäster stor vikt vid att underåriga skyddas mot audiovisuellt innehåll som kan vara skadligt. Efter offentliggörandet av kommissionens grönbok om skyddet av minderåriga och den mänskliga värdigheten inom de audiovisuella tjänsterna och informationstjänsterna⁴ antog gemenskapen den 24 september 1998 en rekommendation om skydd för minderåriga och för den mänskliga värdigheten vad

---

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 97/36/EG av den 30 juni 1997 om ändring av rådets direktiv 89/552/EEG om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television, EGT L202/60, 30.7.1997.

² Dvs. klassificeringssystem för att bedöma medieinnehållets (i detta fall TV) lämplighet för vissa bestämda åldersgrupper.

³ http://europa.eu.int/comm/dg10/avpolicy/key_doc/parental_control/index.html

⁴ KOM(96) 483 slutlig.

gäller audiovisuella tjänster och informationstjänster⁵. Den 25 januari 1999 antog rådet efter ett förslag från kommissionen också en handlingsplan för att främja en säkrare användning av Internet⁶.

I den undersökning som nyligen genomförts bekräftas att kommissionen gör rätt i att lägga vikt vid skyddet av underåriga, och att det i hög grad ligger i allmänhetens intresse att skydda barn från överdrivet TV-våld och andra typer av program som kan få skadliga efterverkningar. Barn beskrivs som olika vuxna, mer sårbara, med sämre kritiskt omdöme, och mer utsatta för risker.

UNDERSÖKNINGENS VIKTIGASTE SLUTSATSER

- Familjer ser i allt mindre utsträckning på program tillsammans. Processen kommer att gå än fortare i en digital värld med en mångfald kanaler och TV-apparater. Samtidigt med förändringen i TV-vanorna sker en explosion av det antal TV-kanaler som finns tillgängliga i Europa. Många av dessa kanaler sänder över gränserna, vilket gör det svårare för tillsynsmyndigheterna att övervaka hur sändningsföretagen följer kulturellt betingade programnormer.
- Den "v-chip"-teknik som används i USA och Kanada är inte tekniskt möjlig i Europa. Eftersom TV-sändningarna redan håller på att gå över från analoga till digitala sändningsmetoder, bör de europeiska regleringsstrategierna för ta fasta på de tillfällen och möjligheter som den digitala tekniken medför, med möjligheter att utveckla mycket mer tillförlitliga, avancerade och säkra filtreringssystem.
- Enbart tekniska lösningar kan åtminstone i den närmaste framtiden inte helt och hållet frita programföretagen från ansvaret för att skydda underåriga, särskilt när det gäller okodade TV-sändningar. Sändningsföretaget måste därför även fortsatt hållas ansvarigt, och metoder som "tidsbarriärer"⁷ fortsätta användas. När det å andra sidan gäller kodade tjänster, t.ex. betal-TV, "pay-per-view" och beställvideo, skulle tekniken kunna bidra med värdefulla hjälpmedel för att förhindra att underåriga utsätts för skadligt innehåll. Om sådana system skall kunna fungera effektivt krävs också att sändningsföretaget tar sitt ansvar⁸.
- Öppna och kompatibla tekniska standarder för TV-apparater och avkodare bör främjas, eftersom föräldrar och vårdnadshavare då kan välja mellan en rad olika filtreringsmjukvaror som avspeglar olika kulturer och värderingar. Lika viktigt är att det finns ett standardiserat tekniskt protokoll för översändning av information

---

⁵ Rådets rekommendation av den 24 september 1998 om utvecklingen av konkurrenskraften hos den europeiska industrin för audiovisuella tjänster och informationstjänster genom främjande av nationella system för att uppnå en jämförbar och effektiv skyddsnivå för minderåriga och för den mänskliga värdigheten, EGT L 270, 7.10.1998, sid. 48.

⁶ Europaparlamentets och rådets beslut nr 276/1999/EG av den 25 januari 1999 om antagande av en flerårig handlingsplan på gemenskapsnivå för att främja en säkrare användning av Internet genom att bekämpa olagligt och skadligt innehåll på globala nät.

⁷ Sändning av vissa program sent på kvällen eller natten.

⁸ När det gäller system för villkorad tillgång vill kommissionen också påpeka vikten av förebyggande åtgärder och sanktioner av otillåten verksamhet. Se Europaparlamentets och rådets direktiv 98/84/EG av den 20 november 1998 om det rättsliga skyddet för tjänster som bygger på eller utgörs av villkorad tillgång (EGT L 320, 28.11.1998, s 54-57).

om klassificeringen av särskilda program, så att filtreringsmjukvara som utarbetats efter särskilda kulturella värderingar kan användas för att filtrera sändningstjänster som går ut över hela Europa. Med tanke på övergången till digitala sändningar rekommenderar man därför i undersökningen en *pluralistisk* hållning till system för filtrering och programklassificering.

- De stora kulturella skillnader som kännetecknar den europeiska audiovisuella marknaden utesluter en harmoniserad klassificering av audiovisuellt innehåll. Det vore emellertid möjligt att med användning av *gemensamma deskriptiva kriterier* beskriva audiovisuellt innehåll på liknande sätt, alltmedan *bedömningen* av sådant innehåll överläts på behöriga nationella och regionala myndigheter. Det skulle underlätta jämförelser mellan de klassificeringssystem som används i de olika medlemsstaterna, och göra det möjligt att på teknisk väg filtrera internationella TV-kanaler efter specifika kulturella normer men på grundval av samma (deskriptiva) information om programmen. I undersökningen rekommenderas även att bedömningen så långt möjligt följer tydliga kriterier, så att tittarna kan förstå vad som ligger till grund för klassificeringen.
- De klassificeringssystem som används för olika medier – bio, TV, videospel, Internet – behöver samordnas bättre och göras mer konsekventa. Barn använder alla dessa medier i allt större utsträckning, och även om de tekniska lösningarna för att skydda underåriga skiljer sig från varandra, bör skyddet mot skadligt innehåll ligga på samma nivå.
- I undersökningen fäster man också stor vikt vid åtgärder för utbildning och medvetandegörande, särskilt utbildning i mediekunskap och kritiskt TV-tittande, för föräldrar såväl som för barn.

SLUTSATSER OCH UPPFÖLJNING

Undersökningen ger ett viktigt bidrag till utvärderingen av hur det ändrade direktivet "Television utan gränser" genomförts. Enligt artikel 26 i direktivet skall rapporten om genomförandet vara klar senast den 31 december 2000 (och kan även innehålla lämpliga förslag till ändring av direktivet).

Dessutom kommer kommissionen att inom ramen för sina regelbundna kontakter med projektet *Digital Video Broadcasting* (digitala videosändningar) diskutera resultaten från undersökningen. *Digital Video Broadcasting Group* (DVB) var ursprungligen en europeisk grupp, som nu har vuxit till ett världsomspännande nät med över 220 medlemmar – sändningsföretag, tillverkare, nätoperatörer och tillsynsmyndigheter i fler än 30 länder över hela världen. DVB:s digitala system för TV-sändning utvecklades av marknads aktörer i självregleringssyfte och används nu överallt i världen. Framgångarna på världsmarknaden kan i mycket tillskrivas Europas egen mångfald, som gjorde att DVB kunde införliva alla tänkbara önskemål från användarna och avpassa tekniken i enlighet med dem. Just nu arbetar DVB på en öppen mottagarstruktur för andra generationens digitala television, *Multimedia Home Platform*.

Kommissionens diskussioner med DVB kommer i huvudsak att gälla huruvida det är tekniskt och kommersiellt möjligt att genomföra idéerna i undersökningen, särskilt de

operationella kraven på tekniska hjälpmedel som skall ge föräldrar eller vårdnadshavare kontroll över vilka program underåriga ser. Liksom i DVB:s tidigare arbete blir det viktigt att användarkraven täcker krav från hela EU. Slutligen kommer kommissionen att fortsätta diskussionerna med berörda instanser (organ med klassificeringsansvar, sändningsföretag, Internetoperatörer, videoindustrin, medlemsstaterna, tittare/användare etc.) i syfte att befordra utveckling av deskriptiva klassificeringssystem som är anpassade till den digitala miljön i Europa. I samband med detta kommer kommissionen också att diskutera huruvida, och på vilket sätt, framtida åtgärder för upplysning och medvetandegörande bör vidtas beträffande TV-tittandet.